

2015-02-12

Ekosystemtjänster - exempel och förklaring

Med ekosystemtjänster menas de tjänster som naturens ekosystem ger till människan, och de utgör en bas för vår välfärd. Genom dessa tjänster får vi tex. livsmedel och vattenrening. De lägger även grund till jordens bördighet och bidrar till ren luft. Nedanstående ekosystemtjänster har vi bedömt skulle kunna vara relevanta för bidrag till lokala naturvårdsprojekt.

01 Biologisk kontroll av skadegörare

En varierande och artrik miljö kan härbärgera många olika arter som är fiender till olika skadegörare och kan därmed begränsa förekomsten av dessa (tex. genom att skogens egna små och stora rovdjur och parasiter är naturliga fiender till arter som kan uppträda som skadegörare).

02 Estetiska värden

Allmänhetens möjligheter till positiva upplevelser av estetiska värden i naturmiljön utan krav på aktivitet eller friluftsliv. Kan även omfatta kopplingar till det biologiska kulturarvet.

03 Friluftsliv – rekreation – hälsa

Aktiviteter i kombination med naturupplevelser som bidrar till rekreation och folkhälsa tex. bad, segling, skidåkning- jakt och fiske i kombination med naturupplevelser. Även passivt erhållna hälsoeffekter av natur.

04 Landskapskaraktär natur- och kulturarv

Upprätthållande av icke-användarvärden som uppskattning av naturen till exempel särpräglad biologisk mångfald som ett värde i form av det arv som förknippas med en viss naturmiljö eller artförekomst. Användning eller betraktande av naturen av andliga eller historiska skäl; kulturell eller religiös anknytning.

05 Livsmedel,

Tillgång till livsmedel direkt från naturen såsom vilt, fisk, skaldjur, bär, ätliga svampar, dricksvatten m.m.

06 Klimatreglering

Upptag av koldioxid tex. lagring av kol i vegetation och torv, temperaturutjämning (tex. förhindra igenväxtning i naturligt vegetationsfattiga miljöer vintertid i fjällen genom att snön reflekterar solinstrålning, att ha en varierande vegetation för att lindra kylnings- och uppvärmningseffekter av hårdgjorda ytor i stadsmiljöer, varva åker med högre vegetation i jordbruksmiljöer).

07 Natur- och kulturturism

Upprätthållande av förvaltning av värdefulla naturmiljöer i kombination med vandringleder, guidningar, tillgänglighetsanpassning m.m. som bidrar till ökade turismintäkter.

08 Pollinering, fröspridning

Åtgärder som gynnar den naturliga faunan för god pollinering av både vilda arter som ängsflora, blåbär och lingon samt för jordbruks- och trädgårdsgrödor.

09 Vattenrening

Sjöar, vattendrag och våtmarker har en naturligt renande effekt på vattnet. Växtlighet i strand och översvämningsszon hjälper också till att filtrera och rena vattnet.

10 Naturlig vattenreglering

Våtmarker, sjöar och vattendrag ger ett naturligt översvämningsskydd som bland annat bidrar till att minska risken för översvämningar. Trädens vattenupptag i sk. sumpskogar.

11 Upprätthållande av livscyklar

Tex. lek- och spel- och boplatser, rastplatser för flyttfåglar. Översvämningssoner kring oreglerade vattendrag skapar viktiga lekmiljöer för fisk och motverkar igenväxtning av stränderna.

12 Upptagning och nedbrytning av näringsämnen och gifter

Avser bland annat vegetationens och mikroorganismers förmåga att ta upp näringsämnen och föroreningar och därmed förhindra transport av näring från land till vattenmiljöer. Kvarhållande av näringsämnen sker framförallt i våtmarker vilket utgör en naturlig kväverening av vatten.

14 Ej relevant**15 Övrigt**